Lietas Nr. C31423114
Lietas arhīva Nr. C-1705-15/2

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2015.gada 20.oktobrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Zelmene
ar sekretāri: V.Romanovu
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu ABLV Bank, AS prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu un noskaidroja

Aprakstošā daļa

2014.gada 16.septembrī ABLV Bank, AS (turpmāk – prasītāja) vērsusies tiesā ar prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja) un /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. A/ noslēgts hipotekārā kredīta līgums Nr.23456 (turpmāk – kredīta līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai tika izsniegts aizdevums 144 488,80 EUR apmērā. Atbildētājai līgumā norādītā summa izsniegta 2006.gada 13.novembrī.

Kredīta līgumā paredzēto saistību nodrošināšanai 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. A/ noslēgts hipotēkas līgums Nr.23456/01 (turpmāk – ķīlas līgums Nr.1), saskaņā ar kuru /pers. A/ kā ķīlas devēja, nodrošinot pret viņu no kredīta līguma izrietošos prasījumus, ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo dzīvokļa īpašumu Nr.35 ar kopējo platību 91,70 m^2 un 917/83512 pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas /adrese/. Iepriekš minētā ķīlas tiesība 121 856,77 LVL apmērā reģistrēta Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/.

Vienlaikus 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. A/ noslēgts hipotēkas līgums Nr.23456/02 (turpmāk – ķīlas līgums Nr.2), saskaņā ar kuru /pers. A/ kā ķīlas devēja, nodrošinot pret viņu no kredīta līguma izrietošos prasījumus, ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo 1/110 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas sastāv no neapdzīvojamo telpu kompleksa Nr.73 ar kopējo platību 2667,70 m^2 un 26677/83512 kopīpašuma domājamās daļas no neapdzīvojamās telpas /adrese/. Iepriekš minētā ķīlas tiesība 121 856,77 LVL apmērā reģistrēta Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/.

No kredīta līguma izrietošo saistību pastiprināšanai 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. B/ noslēgts galvojuma līgums Nr.23456/03 (turpmāk – galvojuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmās kā pats parādnieks atbildēt par atbildētājas saistībām, kas izriet no kredīta līguma, kā arī atteicās no tiesībām prasīt, lai prasītāja ar piedziņu vispirms vēršas pie atbildētājas.

Ņemot vērā, ka, saskaņā ar 2009.gada 29.maija pirkuma līgumu mainījās ķīlas objekta /adrese/, īpašumtiesības, kā arī puses vienojās par papildus aizdevuma summas izsniegšanu, 2009.gada 1.jūnijā noslēgta papildvienošanās kredīta līgumam (turpmāk – papildvienošanās Nr.1), kuras ietvaros atbildētājai /pers. A/ 2009.gada 15.jūlijā izsniegta papildus aizdevuma summa 4686,92 EUR apmērā, attiecīgi precizējot kredīta summu – 147 770,81 EUR. Papildvienošanās Nr.1 ietvaros rediģēta sākotnējā kredīta līguma redakcija, precizējot tā 2.punktu, kā arī atliekot pamatsummas maksājumus un nosakot uzkrātā līgumsoda piedošanas priekšnoteikumus.

Līdz ar papildvienošanos Nr.1 noslēgta arī papildvienošanās ķīlas līgumam (turpmāk – papildvienošanās Nr.2), kuras ietvaros grozīta sākotnējā hipotēkas līguma redakcija atbilstoši ķīlas priekšmeta īpašumtiesību maiņai, tas ir, /pers. A/ ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma Nr.35 ar kopējo platību 91,70 m^2 un 917/83512 pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas /adrese/. Tika precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR un zemesgrāmatā reģistrētā ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa – 124 624,70 LVL apmērā.

Tāpat puses noslēdza papildvienošanos ķīlas līgumam Nr.2 (turpmāk – papildvienošanās Nr.3), kuras ietvaros precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR un zemesgrāmatā reģistrētā ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa – 124 624,70 LVL apmērā.

Atbilstoši īpašumtiesību maiņai, 2009.gada 1.jūnijā starp prasītāju un /pers. B/ noslēgts hipotēkas līgums Nr.23456/04 (turpmāk – ķīlas līgums Nr.3), saskaņā ar kuru atbildētājs ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma Nr.35 ar kopējo platību 91,70 m^2 un 917/83512 pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas /adrese/, kas ierakstīts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/.

Ņemot vērā kredīta summas palielinājumu, ar galvinieku /pers. B/ 2009.gada 1.jūnijā noslēgta papildvienošanās galvojuma līgumam (turpmāk – papildvienošanās Nr.4), kuras ietvaros precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR.

Prasītāja savas no līguma izrietošās saistības ir izpildījusi pilnā apmērā, tomēr atbildētāja savas līgumsaistības nav izpildījusi un kavēja to izpildi vairāk kā trīsdesmit dienas, tāpēc prasītāja, atbilstoši kredīta līguma noteikumiem, vērsās pie atbildētājas, pieprasot veikt kredīta summas atmaksu pirms sākotnēji noteiktā summas atmaksas termiņa.

Prasītāja katram atbildētājam 2013.gada 24.aprīlī ierakstītā vēstulē nosūtīja brīdinājumus, kuros pieprasīja kredīta summas pirmstermiņa atmaksu un ķīlas priekšmetu atbrīvošanu, tomēr atbildētāji savas saistības nav izpildījuši.

Atbildētājas parāds uz 2014.gada 15.septembri ir 156 751,08 EUR un to veido: kredīta pamatsummas atlikums 139 874,12 EUR, kredīta procenti 2667,95 EUR, līgumsods, kas, ievērojot Civillikuma 1716.pantā noteikto, veido 13 987,41 EUR un komisijas 221,60 EUR.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1319., 1587., 1589., 1590., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1722., 1756., 1759., 1828., 1838., 1934., 1943. un 1946.pantu, un prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/ par labu prasītājai parādu par kopējo summu 156 751,08 EUR, samaksāto valsts nodevu un tiesvedības izdevumus, piedziņas no /pers. A/ pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājai parādu par

kopējo summu 156 751,08 EUR, samaksāto valsts nodevu un tiesvedības izdevumus, un noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no kredītu pamatsummu atlikuma – 139 874,12 EUR.

Atbildētāja/pers. A/ rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniegusi.

2014.gada 3.novembrī tiesā saņemti atbildētāja /pers. B/ rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst, jo galvojuma līguma noslēgšanas brīdī netika skaidroti līguma noteikumi, īpaši solidāru saistību nodibināšana. Atbildētājs norāda, ka noslēgtais galvojuma līgums neparedz solidāru saistību nodibināšanu.

Atbildētājs arī norāda, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta otrā daļa noteic, ka līgumi formulējami vienkāršā saprotamā valodā, savukārt galvojuma līguma II daļas 2.punkts, kurā ir paredzēta solidāra atbildība ir norādīts juridiskā valodā, kas nav saprotama vienkāršam patērētājam. Līguma noslēgšanas brīdī solidāra atbildība netika apspriesta, nedz izskaidrota, tādējādi ir pamats atzīt galvojuma līguma noteikumu par solidāro atbildību par neatbilstošu Patērētāju tiesību aizsardzības likumam un to nepiemērot. Atbildētājs norāda, ka saistības nav atzīstamas par solidārām, jo tām nav piekrituši visi dalībnieki, tādējādi nav izpildīts Civillikuma 1672.pantā noteiktais.

Atbildētājs norāda, ka tam nav skaidrs līgumsoda aprēķina pamats, jo no prasītājas iesniegtā aprēķina izriet, ka līgums ir pārtraukts 2013.gada 12.maijā, kad ir prasīta līguma pirmstermiņa izpilde. Pēc līguma pārtraukšanas vairs nav nekāda juridiska pamata aprēķināt līgumsodu, jo pirmstermiņa summas atprasīšana nozīmē aizdevuma līguma vienpusēju laušanu. Atsaucoties uz Augstākās tiesas Senāta sprieduma lietā Nr.SKC-0210-08 18.punktu, atbildētājs norāda, ka "ar līguma atcelšanu zūd pamats turpmāk piemērot tajā paredzēto līgumsodu". Tādējādi vienpusēja atkāpšanās no aizdevuma līguma ir arī atkāpšanās no līgumā pielīgtajiem noteikumiem, tai skaitā, arī no turpmākas līgumsoda piemērošanas, jo noslēgtais līgums ir zaudējis spēku.

Tiesas sēdē prasītājas ABLV Bank, AS pilnvarotais pārstāvis /pers. I/ uzturēja prasību pilnā apmērā uz prasībā norādītajiem argumentiem. Papildus prasītājas pārstāvis norādīja, ka prasītāja ir samazinājusi prasījumu daļā par līgumsoda piedziņu un lūdz piedzīt līgumsodu 1633,18 EUR apmērā, par ko parakstījās 2015.gada 6.oktobra tiesas sēdes protokola pielikumā Nr.1. Turklāt prasītājas pārstāvis norādīja, ka pēc prasības celšanas tiesā atbildētāji maksājumus parāda dzēšanai nav veikuši. Vienlaikus prasītājas pārstāvis norādīja, ka no atbildētājiem netiek lūgta solidāra atbildība, turklāt galvojuma līgums to neparedz.

Atbildētāji/pers. A/ un /pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradušies, par lietas izskatīšanas vietu un laiku pienācīgā kārtā paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāju deklarētajām dzīves vietām. Ņemot vērā, ka atbildētāji tiesvedības laikā nav ziņojuši par savas adreses maiņu, un tiesā nav saņemti dokumenti, kas attaisno atbildētāju neierašanos uz tiesas sēdi, tiesa atzina, ka lieta izskatāma bez neieradušos atbildētāju klātbūtnes, jo nepastāv Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktie apstākļi lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītājas pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā nav strīda, ka 2006.gada 3.novembrī starp atbildētāju /pers. A/ un prasītāju tika noslēgts hipotekārā kredīta līgums saskaņā ar kuru atbildētāja saņēma kredītu 144 488,80 EUR apmērā. Minētais līgums likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdēts un ir spēkā.

Lietā nav arī strīda, ka hipotekārā kredīta līgumā Nr.23456 paredzēto saistību nodrošināšanai 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. A/ tika noslēgts ķīlas līgums Nr.1, saskaņā ar kuru /pers. A/ kā ķīlas devēja ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo dzīvokļa īpašumu Nr./adrese/. Vienlaikus 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. A/ tika noslēgts ķīlas līgums Nr.2 saskaņā ar kuru /pers. A/ kā ķīlas devēja, ieķīlāja par labu prasītājai sev piederošo 1/110 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas sastāv no neapdzīvojamo telpu kompleksa Nr.73 ar kopējo platību 2667,70 m^2 un 26677/83512 kopīpašuma domājamās daļas no neapdzīvojamās telpas /adrese/.

Ar lietas materiāliem pievienoto galvojuma līgumu apstiprinās, ka 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. B/ noslēgts galvojuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmās kā pats parādnieks atbildēt par atbildētājas saistībām, kas izriet no kredīta līguma, kā arī atteicās no tiesībām prasīt, lai prasītāja ar piedziņu vispirms vēršas pie atbildētājas.

Ar lietas materiālos esošo Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/izdruku apstiprinās, ka, pamatojoties uz 2009.gada 29.maija pirkuma līgumu dzīvokļa īpašumam /adrese/ mainījās īpašnieki un /pers. A/ un /pers. B/ katram pieder 1/2 domājamās daļu no dzīvokļa īpašuma Nr.35 daudzdzīvokļu mājā /adrese/.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2009.gada 1.jūnija papildvienošanos Nr.2, apstiprinās, ka sākotnējā hipotēkas līguma redakcija grozīta atbilstoši ķīlas priekšmeta īpašumtiesību maiņai, un atbildētāja /pers. A/ ir ieķīlājusi par labu prasītājai sev piederošo 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma Nr.35 daudzdzīvokļu mājā /adrese/. Vienlaikus tikusi precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR un zemesgrāmatā reģistrētā ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa – 124 624,70 LVL apmērā.

Savukārt no lietas materiāliem pievienotās papildvienošanās Nr.3 redzams, ka tikusi precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR un zemesgrāmatā reģistrētā ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa – 124 624,70 LVL apmērā.

Vienlaikus no lietas materiālos esošā 2009.gada 1.jūnija ķīlas līguma Nr.3, kurš noslēgts starp prasītāju un /pers. B/ redzams, ka atbildētājs ir ieķīlājis par labu prasītājai sev piederošo 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma Nr.35 daudzdzīvokļu mājā /adrese/.

Lietā nav strīda, ka 2009.gada 1.jūnijā starp prasītāju un galvinieku /pers. B/ noslēgta papildvienošanās galvojuma līgumam, kuras ietvaros precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši starp prasītāju un /pers. A/ noslēgtā kredīta līguma 4.2.3.punktam, prasītājam ir tiesības pieprasīt, lai aizņēmējs pirms kredīta atmaksas pēdējā datuma atmaksā kredītu, ja aizņēmējs nokavē kādu no kredīta līgumā paredzētajiem maksājumiem vairāk kā par 30 dienām.

Savukārt, kredīta līguma 4.3.punktā noteikts, ja aizdevējs, saskaņā ar kredīta līguma 4.2.punktu, pieprasa kredīta pirmstermiņa atmaksu, aizņēmēja pienākums ir ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc aizdevēja rakstiska pieprasījuma saņemšanas atmaksāt kredītu kopā ar procentiem, kuri ir aprēķināti uz pirmstermiņa atmaksas dienu, un līgumsodiem un citiem maksājumiem, ja tādi ir, kas aizdevējam jāsamaksā aizdevējam saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem.

Ar 2013.gada 24.aprīļa brīdinājumiem Nr.1-1/947, Nr.1-1/947-1, Nr.1-1/947-2, Nr.1-1/947-3, Nr.1-1/947-4 un Nr.1-1/947-5 apstiprinās, ka prasītāja pieprasījusi aizņēmējai /pers. A/ un galviniekam /pers. B/ aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, jo kavēto maksājumu nokavējums ir pārsniedzis 60 dienas.

Saskaņā ar bankas paskaidrojumiem atbildētāji pēc brīdinājuma saņemšanas parāda atmaksu nav veikuši, un šo apstākli atbildētāji lietas iztiesāšanas laikā nav apstrīdējuši.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī

vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Saskaņā ar Civillikuma 1938.pantu pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo.

Lietā nav nodibināti apstākļi, kas apstiprinātu, ka atbildētāja būtu izpildījusi savas maksājuma saistības un parāda summu pilnībā vai daļēji būtu samaksājusi. Lietā nav arī saņemti atbildētājas iebildumi pret prasītājas izvirzītā prasījuma apmēru par neatmaksātā aizdevuma pamatsummas 139 874,12 EUR piedziņu. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 139 874,12 EUR.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar kredīta līguma 6.1. un 6.3.punktu par termiņos neatmaksātu aizdevumu, nesamaksātiem aizdevuma procentiem un komisijas maksām aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,5 % apmērā no nesamaksātās summas dienā par katru nokavējumu.

Prasītāja, ievērojot, ka atbildētāja ir kavējusi kredīta līgumā paredzētos maksājumus, atbilstoši kredīta līguma 6.1.punktam, aprēķinājusi līgumsodu 345 528,56 EUR, bet ir samazinājusi prasījumu daļā par līgumsoda piedziņu un lūdz piedzīt līgumsodu 1633,18 EUR apmērā, kas aprēķināts par periodu no 2012.gada 12.novembra līdz 2013.gada 24.aprīlim un, par ko prasītājas pārstāvis parakstījās 2015.gada 6.oktobra tiesas sēdes protokola pielikumā Nr.1.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav apstrīdējusi pamatparāda esamību, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt līgumsoda samaksu saskaņā ar pašas atbildētājas uzņemtām saistībām un Civillikuma 1716. un 1720.pantā ietverto regulējumu par kreditora tiesībām prasīt līgumsoda samaksu nokavējuma gadījumā.

Tiesa piekrīt atbildētāja teiktajam, ka pēc līguma pārtraukšanas vairs nav nekāda juridiska pamata aprēķināt līgumsodu, taču vienlaikus konkrētajā lietā, izvērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinātais līgumsods 1633,18 EUR apmērā atzīstams par samērīgu attiecībā pret pamatparāda summu un nokavējuma ilgumu. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētājas /pers. A/ par labu prasītājai piedzenams līgumsods 1633,18 EUR apmērā, kas aprēķināts par periodu no 2012.gada 12.novembra līdz 2013.gada 24.aprīlim.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (Civillikuma 844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu (Civillikuma 1946.pants).

Kā izriet no lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina, prasītāja aprēķinājusi nokavējuma procentus par periodu no 2012.gada 12.novembra līdz 2013.gada 12.maijam 2667,95 EUR apmērā (lietas 91.lapa).

Tā kā lietā nepastāv strīds, ka atbildētāja nav izpildījusi savas saistības un ir pieļāvusi nokavējumu, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami līgumiskie nokavējuma procenti 2667,95 EUR apmērā par laika periodu no 2012.gada 12.novembra līdz 2013.gada 12.maijam.

Prasītāja lūgusi piedzīt arī izdevumus par nesegtajām komisijām 221,60 EUR apmērā, ko veido maksājums par ķīlas priekšmeta novērtēšanu 99,60 EUR (jeb 70 LVL) apmērā un nekustamā īpašuma apdrošināšanas maksa 122 EUR apmērā.

Saskaņā ar kredīta līguma II daļas 5.2.punktu, visus izdevumus un izmaksas, kas rodas sakarā ar kredīta līguma noslēgšanu, grozīšanu un izpildi, dokumentu notariālu apliecināšanu, kā arī nekustamā īpašuma reģistrāciju, apdrošināšanu un realizāciju, sedz aizņēmējs.

No lietas materiāliem pievienotā 2013.gada 22.jūlija maksājuma uzdevuma Nr.1 redzams, ka prasītāja ir samaksājusi SIA "Arco Real Estate" 70 LVL jeb 99,60 EUR par nekustamā īpašuma /adrese/ novērtēšanu (lietas 92.lapa). Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētājas ir piedzenama komisijas maksa, ko veido maksājums par ķīlas priekšmeta novērtēšanu 99,60 EUR apmērā.

Vienlaikus, kā redzams no lietās esošās AAS "Gjensidige Baltic" īpašuma apdrošināšanas polises Nr.224080, par /pers. A/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, kas apdrošināts par 102 000 EUR, maksājama apdrošināšanas prēmija 122 EUR apmērā, kas jāsamaksā līdz 2013.gada 11.oktobrim. Tiesai nav iesniegti nekādi pierādījumi tam, ka prasītāja īpašuma apdrošināšanas polisē norādīto apdrošināšanas prēmiju 122 EUR apmērā ir samaksājusi. Līdz ar ko tiesa atzīst, ka prasība daļā par apdrošināšanas prēmijas 122 EUR apmērā piedziņu ir noraidāma.

Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Civillikuma 1702.pants noteic, ka, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to pa priekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Lietā konstatēts, ka starp prasītāju un /pers. A/ esošo saistību pastiprināšanai 2006.gada 3.novembrī starp prasītāju un /pers. B/ noslēgts galvojuma līgums Nr.23456/03 un 2009.gada 1.jūnijā noslēgta papildvienošanās Nr.4 iepriekš minētajam galvojuma līgumam, kuras ietvaros precizēta kredīta summa – 147 770,81 EUR, un saskaņā ar minētā galvojuma līguma 4.4.punkta noteikumiem, kā arī papildvienošanās Nr.4 3.punktu atbildētājs /pers. B/ uzņēmies no kredīta līguma izrietošās maksājuma saistības kā pats parādnieks un atteicies no tiesībām prasīt, lai prasītāja ar piedziņu vispirms vēršas pie parādnieka.

Tiesa kritiski vērtē atbildētāja rakstveida paskaidrojumos minēto par galvojuma līguma noteikumu daļas par solidāro atbildību atzīšanu par neatbilstošu Patērētāju tiesību aizsardzības likumam un to nepiemērošanu, jo nedz starp pusēm noslēgtais galvojuma līgums, nedz tā papildinājumi neparedz solidāras saistības nodibināšanu, turklāt prasītāja neprasa no atbildētājiem solidāru atbildību.

Ņemot vērā to, ka galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu un, ka galvinieks ir subsidiāri atbildīgs par parādnieka uzņemto saistību un ievērojot to, ka galvojums ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda, prasītāja pamatoti ir vērsusies ar prasību, piedziņas no galvenā parādnieka pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, parādsaistības summas piedzīt no galvinieka (atbildētāja /pers. B/).

Turklāt tiesību doktrīnā pausta atziņa, ka no procesuālā viedokļa kreditoram nevar liegt iespēju celt prasību vienlaicīgi pret galveno parādnieku un galvinieku *(sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs. prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Mans Īpašums, 1998, 200 lpp.).*

/pers. B/ galvojis par no kredīta līguma izrietošajām maksājuma saistībām kā pats parādnieks. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti lūgusi tiesu, piedziņas no parādnieces neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā, piedzīt no galvinieka /pers. B/ neatmaksāto aizdevuma summu tādā apmērā, par kādu tika galvots, proti, 139 874,12 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1759. un 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu, ir atzīstamas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei

(izsoles dienai) saņemt no atbildētājas /pers. A/ likumiskos 6 procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 139 874,12 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu. Piedziņas no /pers. A/ pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā piedzīt no atbildētāja /pers. B/ likumiskos 6 procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 139 874,12 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus; ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 144 274,85 EUR, līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta e) apakšpunktam, par labu prasītājai no /pers. A/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā no /pers. B/ piedzenama valsts nodeva par prasību 3043,44 EUR. Tāpat par labu prasītājai no /pers. A/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā no /pers. B/ piedzenami tās samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – 7,83 EUR, kopā 3051,27 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, ko nav sedzis prasītāja maksājums ir piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam. No lietā esošās izziņas redzams, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, pavēstu nosūtīšanu sastāda 16,33 EUR, līdz ar ko no atbildētājiem ir piedzenami izdevumi 8,17 EUR apmērā no katra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-195., 204.[1], tiesa

n o s p r i e d a :

ABLV Bank, AS prasību pret /pers. A/ un /pers. B/ apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu ABLV Bank, AS, reģistrācijas Nr.50003149401, aizdevuma pamatsummu 139 874,12 EUR, līgumiskos nokavējuma procentus 2667,95 EUR apmērā par laika periodu no 2012.gada 12.novembra līdz 2013.gada 12.maijam, līgumsodu 1633,18 EUR apmērā, kā arī komisijas maksājumu 99,60 EUR un tiesas izdevumus 3051,27 EUR, kopā 147 326,12 EUR (viens simts četrdesmit septiņi tūkstoši trīs simti divdesmit seši *euro,* 12 centi).

Atzīt ABLV Bank, AS, reģistrācijas Nr.50003149401, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 139 874,12 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Prasību daļā par nekustamā īpašuma apdrošināšanas maksas 122 EUR apmērā piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,17 EUR (astoņi *euro*, 17 centi) no katra. Maksājumu dokuments, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu, iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt /pers. A/ un /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts izgatavots 2015.gada 20.oktobrī.

Tiesnese I.Zelmene